Landslaget for Lokalhistorie

STRATEGI- OG HANDLINGSPLAN

LANDSLAGET FOR

LOKALHISTORIE 2023-2025

Innhold

1. Om strategi- og handlingsplanen for 2023-2025 3
2. Organisasjon 3
2.1. De eksisterende regionlagene 4
2.2. Opprettelse av nye regionlag 4
2.3. Utvikling av medlemsfordelene 5
2.4. Faglig tilbud til medlemslagene 5
3. Synlighet og samarbeid 6
3.1. Bredere samarbeid 6
4. Prosjektvirksomhet 7
4.1 Til ungdommen 7
4.2. Stimulere til minneinnsamlinger 7
4.3. Utvandrerjubileet 2025 8
5. Budsjett og finansiering 8
5.2. Organisasjon 8
5.3. Synlighet og samarbeid 9
5.4. Prosjekt 9

1. Om strategi- og handlingsplanen for 2023-2025

Følgende er Landslaget for lokalhistories strategi- og handlingsplan med prioriteringer. Med unntak av prosjektene består den av saker som vil foregå gjennom hele landsmøteperioden.

Hvert område er beskrevet med målsetning, tiltak, milepæler og budsjett/finansiering. Unntaket er prosjektene, som har tiltak, oppstart og målsetning – milepæler og finansiering vil måtte fremkomme i egne prosjektdokumenter og bekostning av prosjektene vil basere seg på ekstern finansiering.

2. Organisasjon

Regionlagene har en sentral plass i Landslagets organisasjon. Dette gjenspeiles i at regionlagene møter på Landslagets landsmøter og regionlagssamlingene.

Landslaget ønsker å ta vare på autonomien som finnes mellom regionlagene og Landslaget, men samtidig arbeide stadig tettere. Gjennom flere år har Landslaget har det vært et ønske fra eksisterende regionlag at Landslaget skal legge til rette for kontakt mellom regionlagene utenom samlingene. Landslaget vil komme tilbake til regionlagene med en nærmere løsning for hvordan slik kontakt kan foregå.

Gjennom flere år har det pågått et arbeid med å etablere regionlag. Form og innhold i regionlagene må fremgå tydelig og det vil være viktig med tydelighet overfor lokallagene når nye regionlag skal etableres. Nytteverdien i regionale sammenslutninger må være presisert.

Nytteverdien av medlemskapet i Landslaget er helt sentral – ser lagene det som formålstjenlig å være medlem vil de melde seg inn i laget. Porteføljen med medlemsfordeler består i dag av trykkeriavtale, basispakke og rabatert pris på Styreweb, skattefradrag på gaver og medlemskap i Studieforbundet kultur og tradisjon. Den største medlemsfordelen er allikevel deltagelse i momskompensasjonen gjennom Landslaget. Ordningen administreres av Lotteri- og stiftelsestilsynet og fordeles over statsbudsjettet.

Som en del av medlemsfordelene med å være tilsluttet en sentralorganisasjon, kommer et faglig tilbud. Landslaget har tidligere gjennomført kurs og lignende, men det har blitt færre de senere årene. Den digitale samhandlingen har økt betydelig de senere årene. Dette har mange positive sider – siden mange har blitt mer komfortable med digitale møter har det blitt enklere å gjennomføre digitale kurs, seminarer og lignende. Her er det store muligheter, og med positive erfaringer fra webinarer om Styreweb ser Landslaget det som en god arena for å avholde lignende digitale temamøter. I forbindelse med innspillsrunden til kommende strategi- og handlingsplan, kom det inn flere gode og konstruktive

forslag på temaer. Disse tas med i den videre planleggingen. I tillegg ønsker styret at de prosjektene Landslaget gjennomfører ledsages av særskilte webinarer.

2.1. De eksisterende regionlagene

Målsetning

Bedre kontakten mellom sentral- og regionalleddet. Legge til rette for kontakt på tvers av regionlagene.

Tiltak

Gjennomføring av regionlagssamlinger høst og vinter, hvorav minst ett avholdes fysisk. Tema for samlingene vil være gjensidig informasjon. Til hver samling får ett av regionlagene i oppgave å presentere en problemstilling eller et prosjekt fra sin region. I tillegg involveres regionlagene i prosjekter, hendelser og andre løpende saker gjennom landsmøteperioden.

Milepæler

Samlinger avholdes høst og vår.

Budsjett og finansiering

Anslagsvis 30 000 kroner per fysiske samling over Landslagets driftsbudsjett.

2.2. Opprettelse av nye regionlag

Målsetting

Etablering av regionlag i områder hvor det ikke finnes regionlag i dag.

Tiltak

Arbeide frem en klar plan som definerer regionlagenes rolle og oppgaver i organisasjonen. Basert på dette arbeidet vil Nordland fortsatt være fokusområde de neste to årene. Helgeland historielag ble regionlag våren 2023 og det er et arbeid på gang i Ofoten, Vesterålen og Lofoten. I tillegg vil Landslaget gå i dialog med lag som dekker større områder og som kunne passe som regionlag.

Milepæler

Planarbeidet gjennomføres innen desember 2023.
Første samling for etablering av regionlag i Ofoten, Vesterålen og Lofoten gjennomføres i september 2023.

Budsjett og finansiering

Anslagsvis 50 000 kroner.

2.3. Utvikling av medlemsfordelene

Målsetning

For å verve nye, og holde på eksisterende, medlemmer er fordeler ved tilslutningen til Landslaget viktig.

Tiltak

Ut i fra innspill fra lokal- og regionlag vil Landslaget i de neste to årene arbeide for flere kurs i Styreweb for medlemmene.

Historielagene produserer til sammen over 200 trykte publikasjoner årlig – gode trykkeriavtaler er viktige for lagene og Landslaget vil se på den eksisterende avtalen. Målet skal være en rimelig og skikkelig avtale som kommer lagene til gode.

Landslaget vil, i forbindelse med etableringen av nye nettsider, se på formidlingen av tilskuddsordninger som lagene kan søke om midler på.

I tillegg vil Landslaget etablere et samlingssystem for medlemslagene – der foto, gjenstander og lignende, kan registreres.

Milepæler

Kurs i styreweb avholdes jevnlig.

Samlingsforvaltningssystemet ferdigstilles innen desember 2023.

Budsjett og finansiering

Etableringen av samlingsforvaltningssystemet vil ha en ramme på 250-300 000 kroner. Finansieringen går over Landslagets egne budsjetter.

2.4. Faglig tilbud til medlemslagene

Målsetning

Gi et bedre faglig tilbud til medlemslagene.

Tiltak

Gjennomføring av webinar, i tett kontakt med relevante samarbeidspartnere. Det skal også avholdes fysiske seminarer. Det utvikles en årsplan der det informeres om hver samling. Av konkrete temaer kan nevnes kulturminneregistreringer, muntlig historie, Styreweb.

Milepæler

Årsplan utvikles innen oktober 2023.

Budsjett og finansiering

Anslagsvise kostnader på omkring 50 000 kroner årlig for å leie inn foredragsholdere.

3. Synlighet og samarbeid

Landslagets synlighet internt og eksternt er viktig. Tilstedeværelse hos medlemslagene skal være prioritert, men også gjensidig kontakt i organisasjonen har vært viktig. Den interne synligheten ivaretas på flere plattformer – gjennom nettsidene, medlemsbrev og kanskje viktigst – den personlige kontakten. Ekstern synlighet foregår gjennom samarbeid med andre organisasjoner og institusjoner, nettsidene, tilstedeværelse på Facebook og så videre. Det skal også, hvor det er naturlig, være deltagelse i den offentlige debatten. I tillegg ser vi nytten av å tilhøre en medlemsorganisasjon som Kulturvernforbundet. Landslaget er representert i de månedlige generalsekretærmøtene, og deltar i høringer og andre tiltak i regi av forbundet. Landslaget har i perioden 2021-23 hatt vararepresentant til Kulturvernforbundets styre. I neste periode er det prioritert å ha et fast styremedlem. Samarbeidet med andre organisasjoner er viktig for Landslaget – ikke bare med søsterorganisasjoner i Norge, vi har også god kontakt med Sveriges Hembygdsförbund.

Reisevirksomheten har vært viktig for Landslaget – gjennom personlig kontakt med medlemslagene knyttes hele organisasjonen tettere sammen. Styrets medlemmer/varamedlemmer og sekretariatet vil i kommende landsmøteperiode være mer til stedet på årsmøter og andre arrangementer. Det er også viktig at styremedlemmene holdes løpende orientert – lagene oppfordres derfor til å dele informasjon, både til sekretariatet og styremedlemmet i deres valgområde.

3.1. Bredere samarbeid

Målsetning

Tettere samarbeid med relevante organisasjoner og institusjoner, og gjennom det økt synlighet.

Tiltak

Oppnå mer synlighet gjennom prosjekter og andre arrangementer.

Milepæler

Fortløpende gjennom perioden.

Budsjett og finansiering

Ingen ekstraordinære kostnader ut over vanlig drift.

4. Prosjektvirksomhet

Landslaget for lokalhistorie skal gjennomføre prosjekter som er relevante for medlemslagene. De prosjekter som har blitt gjennomført de siste årene har søkt å fremme medlemslagenes aktiviteter eller har bidratt til å gi tilskudd til virksomheten i medlemsmassen. Landslaget et også bevisst sin plass i bevegelsen, og som sentralledd kunne knytte sammen de frivillige historielagene og det offentliges prioriterte satsninger. Det vil også være viktig å utvikle informasjonsmateriell på andre språk enn norsk, der et prosjekt også retter seg mot minoritets- og urfolk, eller andre målgrupper.

Prosjektvirksomheten er en viktig plattform for samarbeid. I den kommende landsmøteperioden vil samtlige prosjekter, som nevnt nedenfor, være tiltak med bred inkludering av organisasjoner og institusjoner Landslaget kan sammenlignes med.

Landslaget vil prioritere arbeidet med økt bevissthet omkring og prioritering av nasjonale minoriteter og urfolk.

4.1 Til ungdommen

Målsetning

Gjennomføre prosjektet i henhold til innvilget søknad fra Sparebankstiftelsen DNB

Tiltak

Gjennomføre prosjektet blant annet der det gis midler til prosjekter i medlemslagene.

Planlagt oppstart

Treårig prosjekt med oppstart i 2022.

4.2. Stimulere til minneinnsamlinger

Målsetning

Gi medlemslag informasjon for god gjennomføring, bevaring og stimulere til arbeid med minneinnsamlinger.

Tiltak

Utvikling av maler for avtaler, veileder for intervjuteknikk og andre saker for gjennomføring av minneinnsamlinger.

Planlagt oppstart

Høsten 2023.

4.3. Utvandrerjubileet 2025

Målsetning

Markere 200-årsjubileet for utvandringen fra Norge til Amerika.

Tiltak

Historielagene i Norge bør finne status for omfanget av utvandringen fra sitt område, og dokumentere dette med statistikk.

I kommuner med gode bygdebøker bør historielagene oppsummere status for de forskjellige grender, og søke samarbeid med lokale bygdebokforfattere, historikere, slektsforskere mm som har kompetanse på dette området. Gjennomgåelse og registrering av utgitte bøker om utvandring kan være en egnet metode i denne sammenheng.

Fokus på utvandrede norskamerikanere med kjent tilknytning til hjembygda og som har vært på Norgesbesøk kan dokumenteres gjennom artikler i Lokalhistorisk Magasin, Slekt og Data sitt medlemsblad aviser etc.

En kartlegging av husmannsplasser og gårder med utvandring fra bygdene bør kunne være en del av aktuelle tiltak.

Historielagene bør fremme forslag til besøksopplegg fra amerikanske turister i perioden. Aktuelle norske/amerikanske reisebyrå kan kanskje forhåndsinformeres.

Årlig oppsummering av forslag til, og gjennomføring av tiltak i perioden 2023-2025 fra alle medlems- og regionlag formodes å kunne inngå i den nasjonale planen for markering av jubileet.

Planlagt oppstart

Etter sommeren 2023

5. Budsjett og finansiering

Oppsummert budsjett og finansiering for hvert av innsatsområdene.

5.2. Organisasjon

Budsjett og finansiering

Det som er mulig å anslå som kostnader på nåværende tidspunkt, beløper seg til anslagsvis 100 000 kroner årlig.

5.3. Synlighet og samarbeid

Budsjett og finansiering

Ingen direkte økning utover vanlig drift.

5.4. Prosjekt

Budsjett og finansiering

Prosjektene vil for det meste basere seg på ekstern finansiering.